

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 275/2013
15.01.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Предрага Глигоријевића, Веска Крстајића, Биљане Синановић и Зорана Таталовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Љ.М., због продуженог кривичног дела тешке крађе из члана 204. став 1. тачка 2. у вези са чланом 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног – адвоката Д. и адвоката др В.Д., поднетом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 бр.5603/13 од 31.10.2013. године, у седници већа одржаној дана 15. јануара 2014. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног Љ.М. – адвоката Д.Р. и адвоката др В.Д., поднет против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 бр.5603/13 од 31.10.2013. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву К бр.372/13 од 09.08.2013. године, окривљени Д.П., Ж.П. и Љ.М. оглашени су кривим због извршења продуженог кривичног дела тешке крађе из члана 204. став 1. тачка 2. у вези са чланом 61. Кривичног законика, за које дело је окривљени Д.П. осуђен на казну затвора у трајању од једне године и три месеца у коју му је урачунато време проведено у притвору од 13.07.2013. године до упућивања у установу за издржавање казне, док су окривљенима Ж.П. и Љ.М. на основу одредаба чланова 64, 65. и 66. КЗ изречене условне осуде, и то тако што је окривљеном Ж.П. утврђена казна затвора у трајању од једне године и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року од две године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело, а окривљеном Љ.М. утврђена је казна затвора у трајању од једне године и шест месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року од две године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело.

Одлучујући о жалбама Окружног јавног тужиоца у Ваљеву и окривљеног Д.П., Апелациони суд у Београду је пресудом Кж1 бр.5603/13 од 31.10.2013. године преиначио пресуду Основног суда у Ваљеву К бр.372/13 од 09.08.2013. године, само у погледу одлуке о кривичним санкцијама, тако што су окривљени Д.П., Ж.П. и Љ.М. због кривичног дела из члана 204. став 1. тачка 2. у вези са чланом 61. КЗ осуђени на ефективне казне затвора, и то окривљени Д.П. на казну затвора у трајању од две године, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 13.07.2013. године до упућивања на издржавање казне затвора, окривљени Ж.П. на казну затвора у трајању од једне године, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 06.07.2013. до 08.07.2013. године, а окривљени Љ.М. на казну затвора у трајању од једне године и шест месеци. Истом пресудом, жалба окривљеног Д.П. одбијена је као неоснована, а првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Браниоци окривљеног Љ.М. – адвокати Д.Р. и др В.Д. поднели су захтев за заштиту законитости против пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 бр.5603/13 од 31.10.2013. године, на основу члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП, истичући да је Апелациони суд у Београду, као другостепени, учинио повреду кривичног закона на штету окривљеног, конкретно повреду члана 74. тачка 2. ЗКП и одредбе члана 97. и 98. КЗ, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијану пресуду и предмет врати на поновно одлучивање Апелационом суду у Београду или да преиначи побијану пресуду тако што ће окривљеном Љ.М. изрећи условну осуду коју му је изрекао првостепени суд.

Врховни касациони суд је на седници већа одржаној у смислу члана 487. став 1. ЗКП оценио да је захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног дозвољен и поднет из разлога због којих окривљени и браниоци, као овлашћена лица, могу поднети овај ванредни правни лек, без обзира што се окривљени није жалио на првостепену пресуду, обзиром да је захтев поднет само против пресуде Апелационог суда у Београду, и то због повреде закона учињене пред другостепеним судом, дакле због повреде због које нису ни могли изјавити жалбу.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, достављен јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа у смислу одредбе члана 488. став 2. ЗКП, о којој није обавештавао јавног тужиоца и браниоце окривљеног, налазећи да њихово присуство не било од значаја за доношење одлуке, па је након разматрања списка предмета и пресуде против које је захтев за заштиту законитости поднет, по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости бранилаца окривљеног Љ.М. побија пресуда Апелационог суда у Београду Кж1 бр.5603/13 од 31.10.2013. године, и истиче да је приликом њеног доношења повређен кривични закон на штету окривљеног, конкретно одредбе члана 74. тачка 2. ЗКП, и одредбе чланова 97. и 98. КЗ.

Указујући на повреду одредаба члана 74. тачка 2. ЗКП, браниоци окривљеног Љ.М. у захтеву за заштиту законитости истичу да је Апелациони суд у Београду, приликом доношења другостепене пресуде, учинио повреду кривичног закона на штету окривљеног, обзиром да му није поставио браниоца по службеној дужности, кога је окривљени морао имати у време одржавања седнице већа другостепеног суда. С тим у вези, у захтеву се истиче да је одредбом члана 74. став 2. новог ЗКП, који је почео да се примењује 01.10.2013. године ("Службени гласник РС", број 72/11), прописано да окривљени мора имати браниоца до окончања кривичног поступка, уколико се поступак води због кривичног дела за које је запређена казна затвора од осам година или тежа казна, те да је Апелациони суд у Београду, као другостепени, пре одржавања седнице већа, морао окривљеном поставити браниоца, јер се против њега водио поступак због кривичног дела тешке крађе из члана 204. став 1. тачка 2. КЗ, за које је запређена казна затвора од једне до осам година, што је пропустио да учини, те на који начин је учинио повреду напред наведене законске одредбе.

По оцени Врховног касационог суда, изложени наводи захтева, иако тачни, не могу се прихватити као основани.

Наиме, тачно је да је одредбом члана 74. тачка 2. ЗКП ("Службени гласник РС", број 72/11), који је почео да се примењује 01.10.2013. године, прописано да окривљени мора имати браниоца од првог саслушања до правноснажног окончања кривичног поступка, уколико се поступак води због кривичног дела за које је прописана казна затвора од осам година или тежа казна, дакле, да је Апелациони суд у Београду приликом доношења побијане пресуде пропустио да примени наведену одредбу.

Међутим, непримењивање одредбе члана 74. тачка 2. ЗКП, у конкретном случају, по оцени овога суда, није повређено право на одбрану окривљеног уз стручну помоћ браниоца.

Ово стога што је пре ступања на снагу новог Законика о кривичном поступку донета првостепена пресуда Основног суда у Ваљеву К бр.372/13 од 09.08.2013. године, која је достављена окривљеном, а он против ње није изјавио жалбу, већ је жалбу изјавио јавни тужилац, која је такође уручена окривљеном, на коју није поднео одговор и није тражио присуство седници већа другостепеног суда.

Имајући у виду управо наведене чињенице – да су пре ступања на снагу Законика о кривичном поступку ("Службени гласник РС", број 72/11), који се примењује од 01.10.2013. године истекли рокови за изјављивање жалбе и одговора на жалбу јавног тужиоца, у којим роковима окривљени није изјавио ни жалбу на првостепену пресуду ни одговор на жалбу јавног тужиоца, дакле није тражио ни присуство седници већа другостепеног суда, те код чињенице да је у време важења претходног Законика о кривичном поступку обавезна одбрана била прописана за кривична дела за која је запређена казна затвора од десет година или тежа казна, а не и за кривична дела за која је прописана казна затвора од осам година, то по оцени Врховног касационог суда, Апелациони суд у Београду, као другостепени, у овом конкретном случају самим непоступањем по одредби члана

74. тачка 2. ЗКП јер окривљеном није поставио браниоца по службеној дужности у другостепеном поступку, није повређено право на одбрану окривљеног уз стручну помоћ браниоца. Чак и да је другостепени суд применио наведену законску одредбу и окривљеном поставио браниоца по службеној дужности, у конкретној ситуацији, код чињенице да окривљени није изјавио жалбу против првостепене пресуде нити одговор на жалбу јавног тужиоца, другостепени суд браниоцу окривљеног није могао доставити првостепену пресуду и жалбу јавног тужиоца на одговор, нити га обавестити о одржавању седнице већа, а и да је бранилац окривљеног суду поднео одређени поднесак или тражио присуство седници већа, то не би могло бити разматрано, управо због истека свих наведених законских рокова, пре ступања на снагу Законика о кривичном поступку који се почео примењивати 01.10.2013. године.

Како, дакле, не поступањем по одредби члана 74. тачка 2. ЗКП у конкретном случају није проузроковало повреду права на одбрану окривљеног Љ.М. уз стручну помоћ браниоца, то по оцени Врховног касационог суда непримењивање наведене законске одредбе није било од утицаја на законитост пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 5603/13 од 31.10.2013. године.

По оцени Врховног касационог суда, у конкретном случају Апелациони суд у Београду није учинио ни повреду одредаба чланова 97. и 98. КЗ, како се то неосновано истиче у захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног Љ.М.

С тим у вези, браниоци окривљеног у захтеву наводе да је Апелациони суд у Београду, приликом доношења другостепене одлуке, учинио повреду одредаба наведених законских чланова, на тај начин што је окривљеном као отежавајућу околност ценио чињеницу да је осуђивано лице, и поред тога што је у односу на окривљеног, у моменту доношења другостепене одлуке, приликом одлучивања о кривичној санкцији, наступила законска рехабилитација, те је окривљеног морао сматрати неосуђиваним лицем.

Међутим, изнети наводи захтева, ни у овом делу, не могу се прихватити као основани.

Одредбом члана 98. став 1. Кривичног законика, прописано је да се законска рехабилитација даје само лицима која пре осуде на коју се односи рехабилитација нису била осуђивана, или која су се по закону сматрала неосуђиваним.

Одредбом члана 98. став 2. тачка 2. Кривичног законика, прописано је да законска рехабилитација настаје ако лице којем је изречена условна осуда, у време проверавања и у року од годину дана по истеку рока проверавања, не учини ново кривично дело.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, те чињеницу да је окривљени Љ.М. пресудом Окружног суда у Крушевцу К бр.5/97 од 07.09.2000. године осуђен на казну затвора у трајању од једне године због кривичног дела из члана 166. став 1. КЗ, те да му је претходно, пресудом Петог општинског суда у

Београди К бр.1040/93 од 05.10.1996. године, изречена условна осуда и да је рок проверавања по овој пресуди истицао 05.10.2000. године, дакле, да је кривично дело због којег је осуђен пресудом Окружног суда у Крушевцу К бр.5/97 од 07.09.2000. године учинио док се налазио у року проверавања по претходној пресуди, то у конкретном случају нису ни били испуњени услови за наступање законске рехабилитације у односу на окривљеног, те се окривљени није ни могао сматрати неосуђиваним лицем, како се то неосновано истиче у захтеву за заштиту законитости.

Стога у конкретном случају Апелациони суд у Београду својом пресудом Кж1 5603/13 од 31.10.2013. године, којом је у погледу одлуке о кривичној санкцији преиначио првостепену пресуду, није повредио одредбе члана 97. и 98. КЗ и самим тиме није повређен кривични закон из члана 439. ст. 2. и 3. ЗКП-а.

Из наведених разлога, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног је и у овом делу оцењен неоснованим.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. Законика о кривичном поступку донета је одлука као у изреци.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.